

سیکف اسلام تر هادف فرهبان

فد تاہون 1952 بغالو بھاگن اقتصاد دان مشارکہ دالم فر توہن ہسنا ۲۱ برساتو تله ممبخت سوال رق (فرهبان اتو مفعدیکن مانسی) دان تله فون مضمیل کنتافن مفرامکن فرهبان ایت .
اورغ ۲ کیت یفتردیدیق سچارا بارہ تمبولہ ممدغ سر اکن کنتافن ایت دان تنبولہ مرک ممدغ اسلام یغ مفرروسکن فرهبان ایت دغن فدائغ یغ کورغ . ایک دان مفتحی . اولہ ایت ساي دسین سوک میالینکن ساتو رنجان برکنان فرکارا این یفتدولیس اولہ الاستاذ عبدالوعاب خلاف دالم "لواء الاسلام" سبواہ مجلہ بولان اسلام یفتزیریه دالم بهاس عرب دمصر .

(اولہ جعفر البار)

بھوا سالہ سوات صنف اتو جنس یغواجب دبریکن
زکاة کفدان ایالہ ہمب ۲ یغ ہندق منوس دیرین

برکنان دغن حکوم اورغ ۲ تاوانن فرغ، مک
ددالم سورة القتال توہن تله برفرمان: "فاذالقیم
الذین کفروا فضرِب الرقاب حتی اذا اثختوہم فشدوا
الوثاق فاما منا بعد واما فداء حتی تضع الحرب
اوزارها" ایالہ این منجوقکن بھوا کتوا ۲ دان ولی امر
اورغ ۲ اسلام افیل تله برسگوہ ۲ دان بر بواہ سداي
اوفیان ممراغی موبہ مک مریکتیت دبری کبنان ممیلینہ
انتارا دوا فرکارا برکنان دغن اورغ ۲ تاوانن
یأیت اما مریکتیت دامفون دان دلفسکن اتو دمنا
مریک منوس دبری دغن واغ اتو دغن اورغ ۲
تاوانن اسلام یغدتاغن اورغ ۲ کافر تیدق اد ددالم
قرآن ساتو فرنتہ بونہ اتو مفرهبانکن اورغ ۲ تاوانن

برکات الاستاذ خلاف: تیدق اد دالم قرآن ساتو
ایالہ یغ منجادی نص مواجیکن فرهبان یعنی
منجادیکن اورغ ۲ تاوانن فرغ اتو لائن ایت ہمب
عبدی ایالہ ۲ قرآن برکنان دغن مسئلہ فرهبان این ہپالہ
مفرروسکن (بوکن مواجیکن ف) فرهبان سبیل
میتاکن سکالی سغہ ۲ حکومین سرت مفرکالککن فد
مردیکاکن ہمب ۲ عبدی مثلن ایالہ ایالہ دالم
سورة المؤمنون: "والذین ہم لفرو وجہم حافظون الا
علی ازواجہم أو ما ملکت ایمانہم فانہم غیر ملومین
ارتین: "دان مریک یغ منجاک کمالوان مریک
کجوالی کفد استری ۲ مریک اتو کفد ہمب ۲ فرمقوان
یغ مریک میلیککی مک تیدالہ مریکتیت بر دوسا دان
ایالہ دالم سورة النساء: "فان حقتم الانعدلوا فواحدة
او ما ملکت ایمانکم" ارتین: "دان جک کامو بیمیغ
تیدق اکن برلاکو عادل (افیل بر استری لبہ دری
ساتو ف) مک بر استری ساتو سہاجلہ اتو فون فاکیلہ
ہمب فرمقوان یغ کامو میلیککی ایت" دان ایالہ دالم
سورة البلد: "فلاقتحم العقبہ وما ادراک ما العقبہ فک
رقبہ" ارتین: "تیدقکہ دی مرفوہ کفایہن دان
تاہو کہ اغکو اف کفایہن ایت؟ ایالہ مردیکاکن
ہمب" دان ایالہ دالم سورة النساء "ومن قتل موئمنا
خطأ فتحریر رقبہ موئمنا" ارتین: "دان بارغسیاف
تله ممبونہ خطأ (تأسغہاج دان تا بر مقصود ہندق ممبونہ
ف) سورغ موئمنا مک ہندقلہ ای مردیکاکن سورغ
ہمب موئمنا" دان لاکئی ایالہ یغ میتاکن تمفہ ۲
فمبرین زکاة دالم سورة التوبہ تله دسوتکن دسین

تتافی اد ثابت دالم السہ بھوا جنجوغن کیت
محمد صلی اللہ علیہ والہ وسلم فد سوات کتیک تله
میورہ سفای دیونہ سغہ اورغ ۲ تاوانن کران سبب ۲
یغ خاص دان کران بنجان مریکتیت تیدق بولہ
ہافوس ملینکن دغن ممبونہ مریکتیت ددالم ففراغن
بدر رسول اللہ تله ممرنتہ بونہ اکن عقبہ بن ابی
معیط دان ددالم ففراغن احد دفرتنہن بونہ اکن
ابو عزہ الجمحی دمکین جوک رسول اللہ تله ممبرکن
صحابہ ۲ ممبونہ دلافن اورغ اہل مکہ لفس
مکہ دبوک کران اورغ ۲ این تله ملاکوکن باق
فریواتن ۲ کجج دان بنجان ۲ انتوہ ممبناکن اورغ ۲
اسلام ادفون فرنتہ ۲ بونہ اتس براف اورغ تاوانن این
ایالہ کران دقفاکن اولہ مصلحہ ففراغن دانجوک
کران اورغ ۲ کافر ممبونہ سغہ اورغ ۲ تاوانن اسلام

بھوا تله ثابت جوک ددالم السنه بھوا رسول الله
 تله منجاديکن ستغه ۲ تاوانن فرغ همب اورغ ۲ تاوانن
 یغد عبدیکن ایت اداله دباکي ۲ کن کمد مجاهدین
 نیکمان فمباکین بارغ ۲ رمقاسن فرغ ادفون فمعدین
 یغلا کوکن ایت ایاله کران ترفقسا اوله مصلحه
 ففراغن دان کران ترفقسا اوله فربواتن اورغ ۲ کافر
 یغ معدیکن اورغ ۲ اسلام یغتر تاوانن فدیقکات اداله
 فرته بوته دان فربواتن معدیکن ایت بوکن فیهق
 اسلام یغ مولاکن مالهن فیهق اسلام هیاله منجتهوه
 فربواتن اورغ دان بمالس تنافی ایتفون جک دمفق
 بھوا فد بالن دن منجتهوه ایت اد فائده دان مصلحه
 باکي علم دان باکي کسلامتن تیکتیک ففراغن

دغن اداان نص قرآن تادی ملولسکن ولي امر
 میلیه انتارا معافکن دان فسوسن دان دغن اداان سنه
 یغ مشائتکن بھوا رسول الله فرنه ممرته بونه دان
 منجادیکن همب اکن اورغ ۲ تاوانن ایت مک ستغه
 امام ۲ مجتهدین تله مغمیل کسیمفولن بایت ولي ۲
 امر اورغ ۲ اسلام ایت اداله دلولسکن: (1) مغمفون
 دان ملفسکن (2) منتهوه فسوسن واغ (3) ممبونه دان
 (4) معدیکن اورغ ۲ تاوانن

تنافی هندقله دسداری بھوا یغ منجادی اساس
 حکم برکنان اورغ ۲ تاوانن این ایاله امفونن دان
 فسوسن دان داسر اتو اساس این تیدقله بوله براوبه
 مگیکوۃ فراوباھن زمان اتو برلاین تمفه برکنان
 دغن حکم بونه دان معدیکن ایت مک تیاد نص
 ددالم القرآن کران ساله سوات درفدان هیاله هاروس
 دجالنکن کران ضروره دان دسفن مصلحه ففراغن
 مک ضروره دان دسفن ایت ترفولغله کمد ولي ۲ امر
 مغوکور دان منتوکن مگیکوۃ کادان ماس دان تمفه
 مثلن کالو کادان براوبه دان اورغ ۲ کافر فون
 تیدق مبرکن اورغ ۲ تاوانن اسلام دبونه اتو
 دعدیکن مک واجله اس کیت برلاکو دمکن
 جوک ترهادف مریکیت دان تیاداله بوله کیت
 ممبونه اتو معدیکن اورغ ۲ تاوانن توھن هیاله
 مپوتکن ددالم کتاب سوچین اکن حکم یغ اکن

ککل سمفی هاری قیامه ایت دان تیاد مپوتکن
 برکنان دغن بونه دان معدیکن کران کدوا ۲۱ ایت
 اکن براوبه ۲ مگیکوۃ حال کادان ماس دان بفسا
 رغکاسن دان خلاصه درفد کتران یغداس ایت
 ایاله (1) تیدق اد نص ددالم قرآن یغ ملولسکن
 فمعدین اتو فرهمان (2) حکم ایت نصن هیاله درفد
 السنه دان (3) کلولسن ایت هیاله دبریکن کران
 ضروره ففراغن اوله سبب ایتوله مک علماء تله
 اتفاق دان سکا بایت تیدق بوله دعدیکن ملیکن
 یغدتاوان ددالم ففراغن یغدللاکن اوله شرع یعنی
 ففراغن جهاد فی سبیل الله علماء ایت تله منتفکن
 بھوا اصل مأنسی ایاله مردیک دان حکم معدیکن
 ایت اصلن ترلارغ مک تیف ۲ یغترلارغ ایت نابوله
 دلغکر ملیکن اد سبب ۲ یغرفاتونن دان منایه

مردیکاکن همب عبدی

مغکھفون اسلام هیاله مبرکن فمعدین ایت دغن
 ساتو سبب سھاج بایت اورغ کافر یغدتاوان ددالم
 ففراغن سیل یغ اکن مگیکوۃ سروان اسلام دان اد
 قول مصلحه باکي معدیکن یا... مغکھفون بکیتو
 کته شرط ۲ اسلام تنغ معدیکن سسورغ مک ای
 تله مموک براف فینتو باکي مردیکاکن همب ۲ عبدی
 ایت جندیلا یغدبوک اوله اسلام باکي کما سو فکن
 اورغ کدالم بیلک فرهمان ایت ساغتله سفیه منکل
 جندیلا کلوارن اداله ساغه ۲ لواس دان بایق قول
 تیدق شک لاکي بھوا فولیسی اسلام دالم مشله فرهمان
 این اکن ممباوان ترھافوس سامسکالی کبناون این
 تیاداله بوله دراکو۲ کن کران سده ترغ بھوا کالو
 سواھ کولم ایت هان ادساتو قایف ایر یغ منجورھکن
 ایر کدالمن فد حال لو یغ ۲ کلوار ایر بایق مک سده
 تنسو کسداھنن ایاله کولم ایت اکن کریغ جوا
 دباوه این کیت پتاکن فینتو یغدبوک اوله اسلام
 باکي همب عبدی کلوار مگیکوۃ تین :-

(1) برکنان دغن دوسا ۲ یغ بایق دان کرف برلاکو
 مک اسلام منجادیکن فسوسن ایاله مردیکاکن همب

اورغیغ بمبونه خطا یعنی تیدق سغهاج دان تیدق
بر مقصود هندق بمبونه مک فنبوسن ایاله ممردیکاکن
سورغ همب فرمان توهن: "ومن قتل موءمنا خطأ
فتحریر رقیه موءمنه"

بارغسیافظهارکن استرین یعنی برسومفه
مغحرامکن استرین اتس دیرین کمدين اي نأتاریق
بالیک چاکفن ایت مک کناله ای منبوس دوسا فر بوتن
ایت دغن ممردیکاکن سورغ همب اتوفون کالو
تأشگوف کناله فواس دوا بولن بر توره ۲ اتوفون
کالو تا تر دای کناله ممبری ماکن کفد 60 اورغ مسکین
بکیمان فرمان توهن این: "والذین یظاهرون من
نساءهم ثم یهودون لما قالوا فتحریر رقیه من قبل
أن یتمايما..."

بارغسیاف برسغهاج بوک فواس فد سیغ ۲ هاری
رمضان مک فنبوسن ایاله ممردیکاکن سورغ همب

ساله سوات در فد کفاره اتوفنبوس سومفه یغ دلغکر
اوله یغ برسومفه ایاله ممردهیکاکن سورغ همب بکیمان
فرمان توهن: "لا یوء اخذکم الله باللغو فی ایما نکم
ولکن یوء اخذکم بما عقدتم الایمان فکفارتہ اطعام
عشرة مساکین من اوسط ما تطعمون اهلیکم او کسوتهم
أو تحریر رقیه"

(2) ساله سوات جنس یغ فاتوة منر یما زکاة ایاله
همب ۲ عبدي این منجوقکن بهوا توهن تله منتوکن
ساتو بهاکن در فد زکاة ایت اتنوء ممردیکاکن همب
عبدي مک تیغ ۲ سورغ یغ ممیلیکی همب دان
هندق ممردیکاکن همبا ایت دغن واغ واجبله دبایر
واغ تبوسن ایت در فد کفولن زکاة

(3) توهن تله ممر تهکن اورغ ۲ یغ ممیلیکی همب
سفای مریک مولغ همب ۲ مریک یغبر کهندقکن
کمردیکان دیرین دغن نمبریکن واغ کفد مریک
سباکی بتوان کفد مریک اتنوء مفسکن دیری در فد
فرهمیان فرمان توهن: "والذین یتغون الکتاب معا
ملکت ایمانکم فکاتبوهم ان علمتم فیهم خیرا

واتوهم من مال الله الذی اتاکم" سورة النور

(4) اسلام تله منجادیکن فر بوتن ممردیکاکن
همب ایت ساتو نعمة یغ کرانان اورغ یغ ممردیکاکن
ایت برحق منجادی وارث باکی همب یغ تله
دمردیکاکن کالو دی تیدق ممفویای لاین ۲
وارث

(5) اسلام تله منجادیکن فر بوتن ممردیکاکن
ایت سباکی سنجات اتنوء مرفوه کسوکارن دان
کفایهن بکیمان فرمان توهن دالم سورة البلد
"فلا تقحم العقبة وما ادراك ما العقبة فك رقیه او اطعام
فی يوم ذی مسغه یتیمان ذامقربه او مسکینا ذامقربه"

(6) رسول الله تله مگکالکن او متن ممردیکاکن
همب الله سمیل بر جنجی کفد مریکیت بالسن ۲ یغ
بأیک سدا رسول الله "ایما رجل اعتق امرأ مسلما
استغذ الله تعالی بکل عضو منه عضوا من النار"
حدیث روایة بخاری ارتین: "سبارغ للاکي
ممردیکاکن سورغ همب یغ مسلم مک توهن اکن
میلامتنک دغن تیغ ۲ ساتو اغکوتان اکن تیغ ۲ ساتو
اغکوت اورغ یغ ممردیکاکن در فد افی نراک"

دالم ساتو حدیث یغ دروایتکن اوله بخاری
دری ابی ذر کنان: اگو تله بر تیماکن نبی صلی الله
علیه واله وسلم افکه عمل یغله افضل؟ جواب رسول
الله ایمان دان بر جهاد فد سیل الله کتاگو
لاکی: "مان ساتو همب یغ لبه افضل اگو ممردیکاکن؟"
جواب بکندا: "ایاله یغ لبه مهل هرکان دان لبه
دفر هرکای اوله توانن"

شرط ۲ شرع تنق ممرنیکاکن همب عبدي

شریعة اسلام تله منتفکن بهوا مأنسی ایت اصلن
مردیک دان بهوا مفر همباکن ایت اداله ساتو حکوم
یغ کادغ ۲ دفقاکن اوله کادان فقراغن فد فداغن
اسلام اداله تأصح دجادیکن عبدي ملنکن اورغ یغ
دتاون ددالم فقراغن یغ دلالکن اوله شرع ددالم

فد ايت اسلام مڱكالقن فول ممرديکاکن عبدي دغن
مبو کاکن فینتو سلواس ۲۱ باکي مڱهاڦوکن فرهمیان

مک ديسي شرط ۲ فغبدین یغ کته دان ديسي
کالغن ۲ کفد ممرديکاکن عبدي، اسلام تله منتفکن
باکي عبدي ۲ ايت بيراف حق اتس توان ۲ فون
حق ۲ ايت اداله داناسکن اتس فري کما نسیان
يگیمان یغ دبوتکن دباوه این:-

فرتام: توهن تله ممرتهکن ددالم کتابن، دمکین
جوکت رسول الله سفای توان ۲ فون عبدي ايت برکاؤل
دغن بایک دان بر بواة احسان کفد عبدين، فرمان
توهن: "وبالوالدين احسانا، وبني القربى، واليتامى
والمساكين والجارذى القربى والجار الحنب
والصاحب بالحنب وابن السبيل وما ملکت ايمانکم."
سندا رسول الله یغ معنان: "تا کو تکلله کامو اکن
الله بر کبان دغن همب یغ کامو میلقيکي، بريله کفد
مريکيت ماکن درفد اف یغ کامو ماکن دان بريله
مريکيت برفاکي درفد اف یغ کسامو فاکي
دان جاغنه کامو مڱکوغکن کاتس مريک کرج ۲
یغ مريک تانرداي مڱکوون، سلما کامو ماسيه
بر کهندقکن مريک فکغله مريک دغن بایک دان کالو
کامو تاسوک لاکي جوالکن مريک دان جاغنه کامو
مڱغدابکن مخلوق توهن، سڱکوهن توهن تله
منجاديکن کامو توان فميليک مريک."

کدوا: رسول الله تله منگه درفد مڱغدابکن عبدي
اتو مڱکوغکن کاتس مريک کرج ۲ برة یغ مريک
تانرداي ممواتن، دانجوکت رسول الله تله منگه درفد
مڱهادقکن چاکف کفد مريک، یغبوله منجاديکن
مريک تراس هینا، امقام مڱکيل مريک واهي عبدي
واهي همب سهياکو دانساکين، سبدا رسول الله: لايقولن
احدکم عبدي وامتني کلکم عبيدالله وکل نساکم اماء
الله ولكن ليقل غلامي وجاريتي وفتاتي

کيک: شرح تله مڱحرامکن داره عبدي ايت
دتومفهنک يعني عبدي ايت تيدق بوله ديونه دغن

تانتو فصل دان سبين، بهکن ددالم مذهب ابو حنيفه
سورغ مردیک ايت بوله ديونه افيل اي ميمونه
سورغ عبدي

کأمقه: شريعه اسلام تيدق ملارغ عبدي دري
بر کهوين اتو منجرايکن استري اتو بلاجر، بهکن
ستغه ۲ اهل تحقيق درفد علماء تله مپتاکن بهوا
عبدي ايت تيدق ترنگه درفد منجادي مقسي

لايانن یغ بایک ترهادف همب عبدي دکالغن
اورغ اسلام تله منيگه تيگي سکالي هڱکاکن بايق
درفد صحابه ۲ تله ممرجاي دغن سفنوهن اکن همب ۲
مريک باکي مپميکن علم فقهوان مريک کفد لاین
اورغ دان منرکن همب ۲ ايت مروايتکن حديث ۲
یغ مريک دغر درفد رسول الله، مک کبايقکن حديث ۲
عبدالله بن عمر تله دروايتکن اوله بکس همبان
نافع، دان کبايقکن حديث ۱۲ ابن عباس تله دروايتکن
اوله بکس همبان عکرمه دان کبايقکن حديث اتس
بن مالک تله دروايتکن اوله بکس همبان محمد بن
سيرين

درفد امامه بايقن فسائين ۲ رسول الله سفای بر لاکو
بایک دان تيمبغراس سرت احسان ترهادف عبدي
مک ستغه ۲ علماء تله مموستن، یايت کيران سورغ
ترقسا منجوان عبدين جاغنه اي بري همبان ايت
تراس هینا اتو منجوان سفرت منحوال پارغ ۲ اتو
حيوان کران دي مأنسي یغ اد کحرماتن

کعاديلن ايت بنتيغ یغ تيدق بوله دکارمکن
اوله اير، تآبوله دباکر اوله افی دان تادافه
دهنچورکن اوله مريم

* * *

جاوهکنله کموراهنمو درفد اورغ ۲ جاهه کران
اغکو بر بواة کبايککن کفد مريک مريک تيدق
مريمکاسيه، دان چک اغکو فيکولکن سوات تڱکوغن
کاتسن مک اي تآبوله صبر